

Za temi so bili novi družbeniki voljeni.

Sledeči so bili izvoljeni kot častni udje: P. N. gosp. baron Karl Ludevik Bruck, c. kr. minister dnarstva, — gosp. knez Alojzi Lichtenstein, predsednik družbe kmet. na Dunaji, — gosp. knez Janez Adolf Schwarzenberg, predsednik družbe kmetijske v Pragi.

Za djanske ude unanje so bili izvoljeni: gospod prof. dr. Arnstein na Dunaji, — gosp. baron Edvard Hohenbruck, c. k. poglav. svetovavec, — gospod grof Henrik Larisch-Mönnich, grajšak na Krajnskem, — gospod dr. Jožef Lumbe, vodja politehnike v Pragi, — gosp. Jakob Nachtman, apotekar in posestnik na Štajerskem, — gosp. Juri Račič, kaplan c. k. mornarstva in papežev častni komornik v Terstu, — gosp. baron W. Frid. Riese-Stallburg, grajšak na Českem, — gosp. Jakob Sajovec, duhovnik v Beršecu v Istri, — gosp. Franc Šamal, veliki vertnar na Českem, — gosp. baron Ludevik Villa-Secca, grajšak v doljni Avstrii, — gosp. baron Vilhelm Wangenheim, nadzornik grajšine Klenovniške poleg Varaždina.

Za djanske ude domače so bili izvoljeni: Na priporočilo glavnega odbora: gosp. Vinc. Gurnik, c. k. višji expeditor južne železnice cesarske, — gosp. Vilelm Jettmar, svetovavec c. k. deželne vladije, — gosp. Ludevik Kranc, pooblastnik cukrarije ljubljanske, — gosp. Maurici Kraup, vodja predilnice ljubljanske, — gospod Janez Lapaine, c. k. okrajni predstojnik v Mokronogu, — gosp. Lovre Pintar, kaplan v Predvoru, — gospod Jožef Roth, svetovavec c. k. deželne vladije, — gosp. dr. Maurici Schwarz, vodja grof Lariševih grajšin, — gosp. vitez Gustav Stöckel, nadgojzdnar kneza Windischgrätz v Logatcu, — gospod Janez Steska, svetovavec c. k. derž. računstva v Ljubljani, — gosp. Jožef Tekavčič, tergovec in posestnik v Mokronogu, — gosp. dr. Alojzi Valenta, c. k. profesor v Ljubljani, — gosp. Jož. Vogel, predstojnik eskomptne banke v Ljubljani. — Na priporočilo podružnice kmet. Podberdske: gosp. Jernej Pevec, tergovec in posestnik. — Na predlog podružnice Ribniške: gosp. Anton Čibašek, fajmošter v Škocijanu poleg Turjaka, — gospod tehant Ignaci Holzapfel v Ribnici, — gospod fajmošter Jože Lesjak v Sodersici, — gosp. fajmošter Alojzi Pibernik v Loškem potoku, — gosp. fajmošter Lovrenci Rant v Robu, — gospod Karl Rudež, posestnik v Ribnici. — Na priporočilo podružnice Novomeške: gosp. Karl Fabiani, apotekar in posestnik v Novem mestu, — gospod Franc Kastelic, posestnik v Novem mestu, — gosp. Miklavž Karolović, c. k. stotnik in posestnik v Novem mestu, — gosp. Vilelm Lašan, c. k. okrajni predstojnik v Novem mestu, — gosp. pater Gracian Ziegler, profesor naravoslovja v Novem mestu. — Na priporočilo podružnice Boštajnske: gospod fajmošter Ignaci Kutnar in gospod Edvard Stubel, posestnik v Ratecah. — Na priporočilo podružnice Metliške: gosp. fajmošter Jernej Dolžan v Radovici, — gosp. fajmošter Anton Krašovic v Adlešicah, — gosp. fajmošter Janez Skubic v Podzemlju, — gosp. Kašpar Veith, gojzdnar grajšine Gradac, — gospod fajmošter Franc Zörer v Vinici. — Na priporočilo podružnice Kerško-Kostanjeviške: gosp. Avgust Paulin, grajšinski oskerbnik, — gospod Martin Hočevnar, posestnik na Kerškem, — gosp. Jan. Logar, c. k. okrajni predstojnik v Kostanjevici, — gosp. Gustav Delkot, tergovec in posestnik v Kostanjevici. — Na priporočilo podružnice Vipavske: gospod Vincenci Jevnikar, c. k. okrajni predstojnik v Vipavi, — gospod Matevž Kožuh, kurat v Sturji, — gospod Tadej grof Lantieri, grajšak v Vipavi, — gosp. Mihael Terčič, c. k. poštar in posestnik v Vipavi. — Na priporočilo podružnice Idrijske: gosp. Luka Čeferin, podobar v Idrii, — gospod fajmošter Jožef Schwinger v Verhu, — gosp. Filip Wagner, c. k. okrajni adjunkt v Idrii. —

Na priporočilo podružnice Ložke: gosp. Janez Orehek, kaplan na Oblokah.

Poduk

za take, kateri niso zdravniki, kako oživljati dozdevno-mertve in pomagati v naglih smertnih nevarnostih.

Kako z utonjenci ravnati?

1. Za iskanje in izlekovanje utopljenecov bi bilo treba posebnega orodja: drogov za iskanje in pa kaveljna. Če tacega orodja ni in je treba utonjenca z navadnimi čolnarskimi drogmi iskati, je dobro paziti, da se utonjencov život ne poškodje.

2. Iz vode potegnjenemu se koj osnažijo usta pén, blata ali péška s kazavcom, gerlo s kosmatim koncom peresa, nosnice z pripravnim klinčkom ali zvitim papirčkom.

3. Potem se položi njegov život nekoliko sekund tako, da leži z obrazom in persmi nekoliko navzdol, da more voda iz sapnika skozi usta in nos odteči.

To se zgodi najberžeje, če se položi život podolgoma s trebuhom navzdol na kako desko ali dilo in se mu z vzdigovanjem enega konca deske priprava lega navzdol dá; pri tem je treba utonjencu čelo z roko podpérati in nekoliko višej deržati.

Bog ne prizadeni, utonjenca na glavo postavljati ali čez sod pokladati! To ga popolnoma umori, če že pred ni bil mertev, ker se mu vsa kri navalí v možgane.

4. Utonjenec se prenese potem na pripravnih nosilnicah s podloženo glavo, znak ležeč, na pripravno mesto, in slečejo se mu vse oblačila, ktere ima še na sebi, in ogreva se kolikor je treba, da bi se oživel.

5. Ako je nesrečni pozimi v vodo padel in je njegov život oterpnjen kakor život zmerznjenca, ga je treba popred v snegu ali merzli vodi otajati, in potem previdno in počasi tako ogrevati, kakor bo pri zmerznjenecih rečeno.

6. Ako je utonjenca pod milim nebom blizo vode oživljati, je treba:

a) njegov život pokriti do vratú s peskom na soncu sogretim, in kadar se pesek shladí, novega gorkejšega na-nj pokladati, ali pa

b) položiti ga na sonce s podloženo glavo ali pa h kaki steni, pa tako, da mu sonce ne sije naravnost na glavo.

7. Ako se ogreva utonjenec v kakem poslopji, se položi

a) njegov život na pregreto céhto ali pa na pregret volnat koc in zavije se tudi v tako pregreto odejo, ali pa dene se

b) v toplo vodo do pers, na pol sedeč, z golo glavo, vratom in persmi; persi in herbet se mu umivajo s toplo vodo.

8. Da bi začel sopsti, je ravnati, kakor je bilo rečeno pri tistih, ki jih je strela zadela pod števil. 6, 7, 8.

9. S tako oživljenimi je vselej prav skerbno ravnati, ker se prav lahko priméri, da se njih prejšnji stan verne, in dokler popolnoma ne okrevajo, potrebujejo dobre strežbe.

Imena novih denarjev.

Ker gospod Cigale želi, da bi se zastran imenovanja novih dnarjev tudi iz drugih slovenskih krajev kak glas slišal, naj tedaj tudi jaz svoje misli razodenem. Pogovarjal sem se o tem s kmeti. Penezi sploh imajo svoje ime 1) po svoji pravi ali tudi premenjeni veljavi: petica, petak, šestica, dvajsetica, stotak, Fünfer, ducatus, denarius itd. 2) po svoji rudi: zlat, srebernik, Gulden iz Gold, aureus

argenteus itd.; 3) po svoji podobi: krona, križevača, Kreuzer, groš, Groschen, sredlatin. grossus, to je, debel, solidus, kopejka itd.; 4) po vladarjih: karld'or, louisd'or itd.; 5) po krajih, mestih in deželah: dolar = tolar, floren, florenus od mesta Florencia iz 11. stoletja, rajnš — rajnški itd.; 6) ali še od drugod: zechino iz laškega „zecca“ kovnica itd. Denar po njegovi vrednosti imenovati in po rudi ni nasproti, je posebno za prosto ljudstvo prilično in prav, ter čem krajše, tem boljše. Zato sem stavim, samo da gosp. Cigale-tu željo spolnim:

„Einguldenstück“ bi najbolje bilo slovensko srebernik sploh, tedaj priličneje od nemškega „Gulden“ iz Gold; ali po veljavi stotak, — „Zweiguldenstück“ slovensko véliki srebernik ali dvojak, — „Viertelguldenstück“ slovenski četertak, štertak ali petindvajščak, petindvajšak, petindvajsetak, ali mali srebernik, — „Vereinsthaler“ pa, kjer je dobro vse denarje v nekako razméro z edendrugim spraviti, slovenski poldružnik ali kakor mi Štajarci izgovarjamo polderžnik, to je poldružni = poldrugi srebernik, „Doppelvereinsthaler“ slovenski véliki poldružnik, ali mali, veliki zveznik, — mali, véliki tolar itd.

V Hrastovci na Štajarskem. M. Glunec, učitelj.

Slovenec, pri novih stvaréh v zadregi zavoljo besede, mora neprestano se ozirati na ostala narečja slavenska; ona kažu mu, kako se ima deržati. Ta narečja mu kažu pravi put, kakor mornarju magnetična jigla. To je obče znano. O tom sem se jaz une dni sopet živo prepričal. Premišljeval sem, kako bi se novi denarji prilično imenovali. Vedil sem, da je to važno, ker se ne govori od nobene stvari posvetne toliko, kolikor od denarja — toga hlapona vse delavnosti človeške; vedil sem, da je važno ustanoviti stalno ta imena najpred med književniki, temi voditelji naroda, ker po njih dojdú ona potle med naše ljudstvo. Nisem mogel doseči jasne misli i to samo zato ne, ker nisem imel one magnetične igle, ktera bi mi kazala pravi put: jaz nisem vedel, kako te denarje imenuju ostala slavenska narečja. Kakor hitro sem pak prečital v „Novicah“ sostavek našega gosp. Cigale-ta, v katerom on to uči, se mi je razjasnilo vse na eden mah. To je gotovo: Vsaki spis, vsaki posel, v katerom se oziroma na ostala slavenska narečja i plemena, prihaja važen, krasen i jasen, kakor da bi ga osvetlovala prijazna svetla zarja. —

Od vseh Svetih letos se bude štelo uradno vse v novom denarju, v denarju avstrijske vrednosti.

Imenujmo tada vse denarje, kateri nisu avstrijske vrednosti — stare denarje: stari krajcar, stari groš, stara desetica, stara dvajsetica, stari goldinar, stari tolar

Novomu denarju — denarju avstrijske vrednosti, v obče ni potreba pristavljati slova: novi, sadanji, zavezni denar. To se uže samo po sebi razume, da je novi, zavezni, ako ni stari denar. Ta slova se budu pristavljala samo od početka, po prvom novembru letos, i onda kadar bude hotel kdo bolje natenko določiti i poznamenovati, kakošen denar meni.

Imenujmo: Kreuzer, Groschen, Fünfkreuzerstück, Zehnkreuzerstück, Thaler, po slovensko: krajcar, groš, petica, desetica, tolar.

Ta imena su obična i znana vsemu slavenstvu avstrijskomu, zato nam moraju biti, kakor zlata, i se vsakako zadržati nepremenjena.

Fünfkreuzerstück, Zehnkreuzerstück se ne smeta imenovati: petak, desetak, ker to bi pomenilo bankovce po 5 i po 10 Gulden.

Thaler, to je: tolar; talir je serbsko, talar po poljsko skazeno; etimologično se piše: dolar, ker su se, kakor je bilo v „Novicah“ že rečeno, taki sreberniki počeli

najpred kovati v Joahimovom „dolu“ v Čehih; v severni Ameriki se imenuje vsigdar etimologično: dolar; ako bi počeli Slaveni pisati po etimologično: dolar namesto tolar, jaz bi pristupil pri tej priči. Vendar to ni nič važnoga.

Imenujmo: Vereinsthaler, Doppelvereinsthaler po slovensko: mali tolar, véliki tolar.

Tako je to predstavljeno v slovenskom državnom zakoniku, ki je najizverstnejša prestava iz vseh avstrijsko-slavenskih deželnih zakonikov. Kako je to lepo, kako naravno i kako jasno! Mali tolar, véliki tolar, pa stari tolarji s starimi svojimi imeni. Ni potreba nam se mučiti i pristavljati slova: nemški ali kupčijski, ali srednji ali cesarski tolar; ni potreba nam dolgih, težkih i složenih slov za „Doppelvereinsthaler“ napravljati: talir duplon ali troforintnik; dvoutolarak ali tрызлатnik; dwutalar ali trызъtowka, kakor imaju ostala naša slavenska plemena. Tudi slova: „novi ali zavezni ali (od 1. novembra) sadanji“ tolar ne bude potreba pristavljati, nego samo jednoduho: mali i véliki tolar i stari tolarji.

Imenujmo: Einguldenstück, Zweiguldenstück po slovensko: zlatnik, dvozlatnik.

Ne moremo drugače. Prav je, da se je dalo v slovenskom deželnom zakoniku slovo tudjemu goldinarju i gerdomu koroškemu rajnišu; v vesolnom široširokom slavenskom svetu ni nikdo imenoval „Gulden“ goldinar, nego samo mi Slovenci, — nikdo rajniš (rajnišar pomeni tudi „Hengst“), nego samo Korošci i Štajarci. Kako pa budemo imenovali v napred „Gulden“?

Po slavensko, kakor ga imenuju drugi Slaveni! „Einguldenstück“ se imenuje po česko: zlatnik, po rusko: золотник, po poljsko i rusinsko isto tako, samo da je spola ženskoga: złotowka. Zlatnik je slovo slavenskoga korena, zato lahko razumljivo i se ložeje upelje, nego slovo tudjega korena, i čto je iz vsega najvažnejše, ono je razširjeno čudnovito daleko po svetu slavenskom, ker je navadno i obično 60 milijonom Slavenov. „Forint“ ni iz daleka tako pripravno slovo, ker je tudje (ptuje) i ima uže v tretjič prekrojenu i predelanu suknjicu, najpred „florenus“, onda „fiorino“ i zatim „forint“; to slovo je premalo razširjeno, je navadno samo Horvatom i avstrijskim Serbljem, vsih vkup blizo 4 milijone; Serblji v Kneževini šteju obično po tolarjih, v Turčiji pa po turskom denarju. Zlatnik je toliko pripravnejše slovo od tudjega forinta, kolikor je 60 milijonov več od 4 milijonov.

Zlatnik (Gulden), res, da ni iz zlata, je le iz srebra: pa saj tudi goldinar ni bil iz „golda“ tudi le iz srebra ali celó le iz papirja: ako se je mogel tudji sreberni goldinar udomaćiti pri Slovencih, toliko ložeje se bude udomaćil slavenski zlatnik. Zlat ne pomeni samo Čehom, Poljakom, Rusinom i Rusom Gulden: nego je pomenil nekada tudi Slovencem toliko kakor „Silbergulden“, zato se vsigdar, vsaj na Koroškem, pravi „rus“ zlat, kadar ima biti „Goldstück.“

Imenujmo: „Viertelguldenstück“ po slovensko: četvertina.

Ni potreba pristavljati: goldinarjeva, zlatnikova četvertina; to se uže samo po sebi razume. Tako je to tudi v ruščini. Jaz imam srebernik rusk kovan leta 1856, na jedni strani stoji: **МОНЕТА ПОЛТИНА** = moneta poltina, i velja blizo pol našega tolarja, zato se imenuje prav prikladno: poltina, i ravno tako prikladno moremo mi vpeljati slovo: četvertina za „Viertel.“ — Na drugi strani stoji okrog: **ЧИСТАГО СЕРЕБРА 2 ЗОЛОТНИКА 10 1/2 ДОЛЕЙ** = čistoga srebra dva zolotnika 10 1/2 dolej, to je po slovensko: čistega srebra dva zlatnika 10 1/2 delov. Iz toga se vidi, da je slovo: zlatnik (goldinar) obično tudi v ruščini, ne vem koliko velja; naj velja kolikor hoče — i da je obično: poltina i da moremo tudi mi upeljati slovo: četvertina.

Imenujmo: „Banknote“ po 5, 10, 100 i po 1000 zlatnikov po slovensko: petak, desetak, stotak, tisučak; i zlati denar: krona, polkrona.

Tako imenujmo sami te denarje v spisih, tako pa učimo tudi ljudstvo po priložnosti i mladino v učiliščih imenovati te denarje, da se nam ne ugnezdé „guldenstikeln“, „Ferajnstolarji“ pa „firkeln“ med ljudstvom.

Majar.

Napáke slovenskega pisanja.

Spisal Fr. Levstik.

(Dalje.)

Tudi naši dozdanji slovarji so jako napek spisani. Naj se mi ne šteje v zlo, ako brez okoliša povem, kako bi menil, da naj se pišejo take knjige. Perva je: brez ostre kritike ni upati izverstnega dela nikjer, pa tudi tukaj ne! Vsakej besedi v njih bi se moral dati ravno tisti pomen, v katerem se govori med narodom; ne kakor se komu zdí, da bi bilo morda bolje. Vsaka bi morala biti dobra, zares navadna, ravno tako pisana, kakor se rabi, a ne samosvoje zasuknjena, ali pa morda še le takrat skovana po naši slabi sedanji navadi, — kovati je laže kakor iskati! Kako čudno je, na pr., znadložena slovarska beseda: „véliki nadlógar!!“ — oberforstmeister. Ako se to kje govori, gotovo se rabi le v šali za smešen priimek! Poslušanja vredno je še zdaj, kar je uže leta 1814 Kopitar slovanskim slovničarjem in slovárščekom pretil: „Wann werden es doch die lexicographen und grammatikenschreiber begreifen, dass sie nur die statistiker, nicht die gesetzgeber der sprache sind: beide sollen nur treu inventiren und beschreiben, was und wie es ist; ihre oft sehr unreife meinung, wie es allenfalls besser wäre, dürfen sie höchstens in noten beibringen!“ — Gotovo bi se jeziku dostikrat jako ustreglo, posebno v slovarjih, ko bi puščali stare besede, daravno so morda neslovenske, če nismo do zdaj še zalotili nikjer med narodom čisto domače. Kaj nam pomaga, da lošamo jezik z lažljivo lepotico? Zanamci bodo metali, če Bog dá, med pleve vse, kar je slabo zgrajenega. Tù je zopet Vuk mož, kakoršnega manjka Slovencem; izpoznal je, da „rečnik“ mora besede zbirati, ne delati! Saj ni ne tolika nesreča ne sramota, ako imamo tudi v bukvah kako ptujko, brezi ktere dan danes ni, pa tudi biti ne more noben jezik, kolikor jih ljudje govorijo po vsi široki zemlji; huje pak je, da ne znamo po domače misliti, da ne znamo slovenski zavijati stavkov! Ta skaza, če se vterdi v jeziku, nikakor se ne dá z lepo izriniti; vdomači se najpervo v knjigah, ker pisatelj pisatelja praznoglavo posnemlje; potem pak zajde tudi v narod. Vse kaj družega pa je s ptujimi besedami, ker prvič jezika ne skrunijo v njegovem kórenu; drugič pa, kar je neznano v tem kraji, to se čisto govori v družem; in kader izvemo, kako je tej ali tej reči pravo ime, gotovo se ga bo vsak z veseljem poprijel. Po tacem bi se jezik res nekoliko počasneje gladil in mikal; ali mikal bi se v resnici, gladil bi se na terdnem stal. Prešerin, akoravno besed ni koval, pa vender bi rekel, da je pomogel jeziku več od marsikterega družega pevca, ki po svoje prederzno ugnéta slovenščino. Germanizne, kolikor jih ima v pisanji, te je uže najdel med ljudstvom; a sam ni pridil in pačil, ampak lepšal je govor.

Vernimo se zopet k svoji reči! Za slovarje smo še jako premalo pobrali med narodom. Dobilo se je res uže lepo reč blagá; pa kdo si upa reči, da smo polovico zajeli? Moralo bi se marljivo preiskati še mnogo krajev, posebno taci, koder je slovenščina lepša in čistejša. Vem, da ne bomo najdlji vsega, če s tim pridneje iščemo, ker v živem jeziku ne more obseči noben slovar vsega bogastva; ali storiti nam je vsaj toliko, kolikor se dá. Bilo bi pa

tudi od neizrečene koristi, da bi se zvesto pregledale vse mape, vse kerstne bukve po slovenskem. Dosti dosti blaga je zakopanega v imenih, ki jih imajo nektare osebe, travnici, njive, hribje, doline in gojzde; dosti besed, kterih jako pogrešamo, leži tamkaj brez dela. Res da so nektare med njimi uže ostarele; pa vender, ako manjka družih, menim, da je marsiktera splošne rabe vrednejša od vsih novo spleteničenih, od mnozih, ki jih jemljemo temu ali unemu narečju. Koliko bi zasledili starih korenin, a koliko lepega nauka in pravil, kako naj Slovenec sestavlja in nareja, česar nima! Našlo bi se morda, kakor je bil uže lani gospod Terstenjak v „Novicah“ opomnil, tudi kaj novega važnega za zgodovino, celó za mitologijo. Ali prebiraje stare liste bi človek zopet moral tehtati, kaj je prav, kaj so popačili pisarji; zato naj bi ljudi poslušal pri vsih tistih imenih, ki se dan danes še govore. V Laščah na pr. vém da stoji v cerkvenih bukvah: „Slívica, Úlaka“ (vaška imena); pa kmetje pravijo: „Slévíca (Sl(i)evica, Ólaka.“ Med naj lepše slovenske besede spada ime dolenske vasi: „Tehoboj“, kjer so nahajali letošnjo zimo čerwe na snegu. To ime se v cerkvenem zapisniku skoraj gotovo bere tako, kakor smo ga brali v „Novicah“, namreč: „Tihaboj“; ali sto in stokrat sem slišal na svoja ušesa, da ljudje izrekajo: „Téhoboj (Te(j)hoboj).“ Kdo nam bo razjasnil pravi pomen? Pri nas ne gré drugače: od ljudstva se moramo učiti, kakor zopet iz druge strani moramo podučevati ljudstvo. Le na taki vzajemni podlagi smemo upati, da nam bo napredovalo slovstvo; le to je pravi pot, po katerem se bomo krepko uperli ptujčevanju, ki na-nas pritiska od vseh strani. Zavrniti bi se utegnilo, da je tako zvesto prebiranje prezamudno; da se ne more dokončati vsaj tako hitro ne. — Tega ne taji nihče; vse je truda polno, vse je zamudno, kar se s pridom dela, kar se bliža popolnosti; le šušmarija sama je lahka in nagla! Slovenec ne more upati mecenatov; priložnosti, kakoršno so nam dali milostljivi ljubljanski knez in škof, ne bomo zopet tako hitro imeli, ali pa morda nikoli več ne; ravno zato pa nam je velika dolžnost, da se ta reč končá, kolikor je mogoče izverstno, pa ne po verhu. Naj se zgotovi pet ali deset let pozneje, zato ne bo nič hudega, da le ne bo samo obširno, ampak tudi veljavno, kar se bo pisalo; to je perva in poglobitna potreba! Tako delo bi bilo večni spomin, večna slava vsim, ki so imeli kaj opravka z njim; bilo bi narodov zaklad in krepka bramba jezikovi skazi.

(Dalje sledí.)

Potovanje po izhodnem ali po jutrovih deželah v letu 1857.

Spisal Mihael Verne.

XXXVIII.

Iz lončarjeve njive pridemo spet v dolino, pa že konec Gahéne, kjer se z dolino Siloe sklepa. Tù je nek globok vodnjak, ki mu „Nehemijev vodnjak“ pravijo. To ime izhaja iz sledeče prigodbe (II. Mach. cap. I. v. 18): „Ko namreč Nebukadnecar začne Jeruzalem oblegovati, vzamejo nektari duhovni, ki so bili pravemu Bogu še zvesti ostali, sveti ogenj v tempeljnu z altarja, ga prenesejo skrivaj v ta globoki, pa že davno popolnoma suhi vodnjak in ga tù skrijejo, ker za suhi vodnjak ni nihče več maral in vedil. Po preteklih sedemdeset letih babilonske sužnosti pošlje kralj perziški po zatertem babilonskem kraljestvu Nehemija v Judejo, da bi Jeruzalem in tempelj spet sozidal. Le počasi se zida tempelj in grozovito razdjano mesto, in ko je tempelj toliko dodelan, da se služba Božja v njem lahko opravlja, pošlje Nehemija po ogenj vnuke unih pobožnih duhovnov, ki so bili sveti ogenj skrili, kteri so po domačem sporočilu za omenjeni vodnjak vedili;